ARQ Centrum'45

Factsheet MIOS-F

De **Moral Injury Outcome Scale – Full version (MIOS-F)** meet of iemand potentieel moreel verwondende ervaringen heeft meegemaakt en zo ja, welke moral injury klachten iemand mogelijk ervaart. De vragenlijst bestaat uit 28 items, inclusief screeningsvragen voor PTSS en vragen over de functionele impact van de ervaring(en).

Moral Injury

Moral injury (moreel trauma of morele verwonding) is een relatief nieuw begrip in het psychotraumaveld. Net als het woord 'trauma' wordt het begrip gebruikt om te verwijzen naar zowel moreel verwondende ervaringen als de klachten die deze ervaringen kunnen veroorzaken.

Potentieel moreel verwondende ervaringen

Potentieel moreel verwondende ervaringen (in het Engels, *potentially morally injurious experiences,* ofwel ***PMIEs***) zijn schokkende situaties waarin iets gebeurt dat in strijd is met iemands normen en waarden. Dit kan gebeuren doordat zij zelf **morele grenzen overschrijden**, of doordat zij getuige zijn van morele grensoverschrijdingen door anderen (of doordat zij dit laatste niet kunnen voorkomen). Het meemaken van zulke situaties kan ervoor zorgen dat iemand heftige gevoelens van **schuld, schaamte of woede ervaart**, zich vervreemdt van familie en vrienden, zich terugtrekt uit de maatschappij, of zelfbeschadigend gedrag vertoont, zoals suïcidaliteit of middelenmisbruik.

De MIOS-F

Onderdelen

De MIOS-F bestaat uit **verschillende onderdelen**. De eerste drie vragen onderzoeken **of iemand een PMIE heeft meegemaakt** en welk aspect het meest belastend was van de PMIE waar iemand de meeste last van heeft. De vierde vraag is een **korte PTSS screener**. De vijfde vraagt geeft de respondent de **mogelijkheid de ergste PMIE kort te omschrijven**. Deze eerste vijf vragen worden niet gescoord.

Daarna volgen de **kernvragen** van de MIOS-F: 14 items die **mogelijke moral injury klachten** naar aanleiding van de ergste PMIE meten, waaronder gevoelens van schuld, woede en morele walging. De antwoordopties volgen een 5-punts likertschaal lopend van (0) 'sterk mee oneens' tot (4) 'sterk mee eens'. De totaalscore valt tussen de 0-56.

De laatste 9 items meten **belemmeringen in functioneren als gevolg van de ergste PMIE** op een 7-punts likertschaal lopend van (0) 'helemaal niet' naar (6) 'extreem'. Deze items zijn gebaseerd op de Brief Inventory of Psychosocial Functioning (Kleiman et al., 2020), waarbij items 5-9 aangepast of toegevoegd zijn.

Factorstructuur

De kernvragen van de MIOS-F kunnen verdeeld worden in **twee subschalen** van elk 7 items (Litz et al., 2022): de subschaal 'schaamte-gerelateerde uitkomsten' en de subschaal 'geschaad vertrouwen-gerelateerde uitkomsten'.

Schaamte-gerelateerde items: Deze subschaal meet reacties gericht op het zelf naar aanleiding van een PMIE. De schaamte-gerelateerde items op de MIOS-F meten o.a. schuldgevoel, het gevoel het niet te verdienen om van gehouden of vergeven te worden en zelfsabotage.

Geschaad vertrouwen-gerelateerde items: Deze subschaal meet reacties gericht op de ander, bijvoorbeeld naar aanleiding van een situatie waarin iemand zich verraden heeft gevoeld. De geschaad vertrouwen-gerelateerde items op de MIOS-F meten o.a. gevoelens van geschonden vertrouwen, boosheid, morele walging en wantrouwen.

De **schaamte-gerelateerde items** zijn MIOS1, MIOS3, MIOS7, MIOS8, MIOS12, MIOS13, MIOS14 (subschaal score 0-28).

De **geschaad vertrouwen-gerelateerde items** zijn MIOS2, MIOS4, MIOS5, MIOS6, MIOS9, MIOS10, MIOS11 (subschaal score 0-28).

ARQ Centrum'45

Betrouwbaarheid & validiteit

Uit onderzoek is gebleken dat de MIOS-F een **goede betrouwbaarheid en validiteit** heeft (Houle et al., 2024; Litz et al., 2022). De validiteit en betrouwbaarheid van de Nederlandse versie van de MIOS-F is nog niet onderzocht.

Interpretatie van de MIOS-F

Uit onderzoek met Canadese hulpzoekende veteranen (Litz et al., 2022) bleken de volgende **gemiddelden**:

- Gemiddelde totaalscore: 27.3
- Subschaal 'schaamte': 12.0
- Subschaal 'geschaad vertrouwen': 15.3

De volgende totaalscores kunnen worden genomen als **moral injury ernstscore** (Dell et al., 2021):

- Lichte MI-gerelateerde klachten: 14 – 28
- Matige MI-gerelateerde klachten: 29 – 42
- Ernstige MI-gerelateerde klachten: 43 – 56

Implicaties voor behandeling:

- **Schaamte-gerelateerde items**: Bij een relatief hoge score kunnen interventies gericht op het verminderen van schuld en schaamte en op zelfvergeving overwogen worden, zoals: cognitief uitdagen; imaginaire dialoog met moreel-welwillende autoriteit; het schrijven van een brief aan je jongere zelf.

- **Geschaad vertrouwen-gerelateerde items**: Bij een relatief hoge score kunnen interventies gericht op het verminderen van boosheid en wraakgevoelens en op vergeving van de ander overwogen worden, zoals: het schrijven (maar niet versturen) van een boze brief; het woede, wrok, en wraak protocol; imaginaire dialoog met moreel-welwillende autoriteit voor verraad-trauma.

Op het intakeformulier:

Pt heeft een totaalscore van X. Deze totaalscore wijst op mogelijke lichte/matige/ernstige moral injury gerelateerde klachten. Pt heeft een score van X op de subschaal 'schaamte-gerelateerde uitkomsten'. Bij onderzoek met Canadese hulpzoekende veteranen lag het gemiddelde op 12.3. Pt heeft een score van X op de subschaal 'geschaad vertrouwen-gerelateerde uitkomsten'. Bij onderzoek met Canadese hulpzoekende veteranen lag het gemiddelde op 15.3.

Cutoff score

Er is **geen klinische cutoff score** voor de kernitems van de MIOS-F. Hogere scores duiden op een mogelijk slechter psychologisch welzijn dat verband houdt met morele uitdagingen die iemand heeft ervaren en dat mogelijk behandeling vereist.

Samenhang met andere klachten

Hogere scores op de MIOS-F worden geassocieerd met **hogere scores op vragenlijsten die PTSS, depressie en beperkingen in functioneren** meten (Litz et al., 2022). De items die horen bij de 'schaamte-gerelateerde' subschaal vertonen sterke samenhang met **trauma-gerelateerde schaamte en algemene schuld- en schaamtegevoelens**, ten opzichte van de subschaal 'geschaad vertrouwen' ((Litz et al., 2022). Ook is uit onderzoek gebleken dat een hoge totaalscore op de MIOS-F sterkt samenhangt **met lage scores op vragenlijsten die sociale wenselijkheid, zelfvergeving en vergeving van situaties, en sociaal support meten** (Dell et al., 2021). De subschaal 'geschaad vertrouwen' van de MIOS-F wordt **negatief geassocieerd met vergeving van anderen** (Dell et al., 2021).

ARQ Centrum'45

Literatuur

Dell, L. Jones, K. Madden, K, Murray, K. & Phelps, A. (2021). *Moral Injury Outcome Scale (MIOS) Study*. Report prepared for the Department of Veterans' Affairs. Phoenix Australia – Centre for Posttraumatic Mental Health: Melbourne

Houle, S. A., Ein, N., Gervasio, J., Plouffe, R. A., Litz, B. T., Carleton, R. N., Hansen, K. E., Liu, J. J. W., Ashbaugh, A. R., Callaghan, W., Thompson, M. M., Easterbrook, B., Smith-MacDonald, L., Rodrigues, S., Bélanger, S. A., Bright, K., Lanius, R. A., Baker, C., Younger, W., . . . Nazarov, A. (2024). Measuring moral distress and moral injury: A systematic review and content analysis of existing scales. *Clinical Psychology Review, 108,* 102377. https://doi.org/10.1016/j.cpr.2023.102377

Kleiman, S. E., Bovin, M. J., Black, S. K., Rodriguez, P., Brown, L. G., Brown, M. E., Lunney, C. A., Weathers, F. W., Schnurr, P. P., Spira, J., Keane, T. M., & Marx, B. P. (2020). Psychometric properties of a brief measure of posttraumatic stress disorder-related impairment: The Brief Inventory of Psychosocial Functioning. *Psychological services, 17(2),* 187–194. https://doi.org/10.1037/ser000

Litz, B. T., Plouffe, R. A., Nazarov, A., Murphy, D., Phelps, A., Coady, A., Houle, S. A., Dell, L., Frankfurt, S., Zerach, G., & Levi-Belz, Y. (2022). Defining and Assessing the Syndrome of Moral Injury: Initial Findings of the Moral Injury Outcome Scale Consortium. *Frontiers in Psychiatry, 13.* https://doi.org/10.3389/fpsyt.2022.923928